

ΣΑΡΡΑ ΒΕΡΝΑΡ

ΔΟΝ-ΣΙΑΒΑΣ

Καὶ τίς ὁ ὄρκος σου ;

ΕΡΝΑΝΗΣ

Ἡ μνήμη τοῦ πατρὸς μου !

ΔΟΝ-ΣΙΑΒΑΣ

Πλὴν μόνος θὰ ἐνθυμηθῆς τὸν ὄρκον νὰ τηρήσῃς ;
 ΕΡΝΑΝΗΣ, δίδων αὐτῷ τὸ εἰς τὸ πλευρόν του
 κρεμάμενον κέρασ.

Σὲ δίδω τοῦτο. Ἄκουσε· εὐθὺς ὅπου θελήσῃς,
 Ὅποίαν ὥραν ἢ στιγμήν, εἰς ἐν ἀκαριαῖον,
 Ἄν σοῦ διέλθῃ κατὰ νοῦν νὰ μὴν ὑπάρχω πλέον,
 Ἐλθέ, τὸ κέρασ σάλπισε καὶ μὴ φροντίσῃς μήτε.
 Δὲν θέλω ζῆ.

ΔΟΝ-ΣΙΑΒΑΣ.

Τὴν χεῖρά σου.

Σφιγγουν τὰς χεῖρας. — Ἐπειτα πρὸς τὰς εἰκόνας

Σεῖς μάρτυρες γενήτε !

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΣΑΡΡΑ ΒΕΡΝΑΡ

Ἡ γυνὴ αὕτη, ἡ σπουδαιότερα καὶ ἐπισημοτέρα ἠθοποιὸς τῆς
 γαλλικῆς σκηνῆς ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις τὴν 22 Ὀκτωβρίου τοῦ
 ἔτους 1844. Θυγάτηρ Ἰουδαίας Ὀλλανδοῦ, ἀνετράφη ἐν τινι
 μοναστηρίῳ ἀφοῦ προηγουμένως ἐβαπτίσθη. Τῇ ἐπιμόνῳ δὲ συμ-
 βουλῇ τῶν φίλων τῆς ἀσκητριῶν ὑπέεικουσα, μετέβη ἐν ἔτει
 1858 εἰς τὸ ἐν Παρισίοις Conservatorium (σχολεῖον μουσικῆς),
 ἐνθα γενομένη μαθήτρια τοῦ Provo-st καὶ τοῦ Samson, διδα-
 σκάλων καθὼς καὶ ἠθοποιῶν ἐπιφανεστάτων, ἔλαβε τὸ δεύτερον
 βραβεῖον ἐν τῇ τραγωδίᾳ καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῇ κωμωδίᾳ.
 Ἄλλ' ὅμως μεθ' ἄλλας τὰς βραβεύσεις ταύτας, ἡ πρώτη αὐ-
 τῆς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐμφάνισις δὲν ἐξήγειρε τὴν προσοχὴν τῶν

θεατῶν. Ἐνῶ δὲ ἡ προσκόλλησις αὐτῆς εἰς τὸ Port Saint Martin, οὐδαμῶς ἐβοήθησε τὴν κατ' ἀρχὰς δηλωθεῖσαν μέλλουσαν αὐτῆς πρόοδον, ἐπέτυχεν ὁμῶς ἡ αἰοῖδος ἐν τῷ ᾧδεῖῳ νὰ δειχθῆ ὁποῖα ἐμελλε νὰ γίνῃ. Ἡ ἐν τῷ ᾧδεῖῳ ἐπιτυχία αὐτῆς ἐπέφερε πάραυτα τὴν πρόσκλησιν αὐτῆς εἰς τὸ Théâtre - Français, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἀπόκτησιν μονίμου θέσεως ἐν τῇ πρώτῃ σκηνῇ τῆς Γαλλίας. Ἐνταῦθα ἐξυψώθη ἡ γυνὴ, καὶ μὲ τὴν Donna Sol εἰς τὸν τοῦ Βίκτωρος Οὐγγῶ Crnani, ἐθριαμβευσσε ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε εὐθὺς ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης μετεβλήθη εἰς τὴν πρώτην ἠθοποιὸν τοῦ γαλλικοῦ θεάτρου. Ἡ φήμη αὐτῆς ταχύτερον τῆς ἀστραπῆς διεδόθη ἀνὰ πάσας τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, ἐνῶ αἱ ἐφημερίδες ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν τοῦ Ὁκεανοῦ ὡς ἀντικείμενον αὐτῶν εἶχον τὴν νέαν ταύτην ἠθοποιὸν. Τὸ ἀκανόνιστον καὶ ἀλλόκοτον τοῦ βίου της ἐκτὸς τῆς σκηνῆς, τὸ ἀκατάσχετον πάθος πρὸς τὴν καλλιτεχνίαν καὶ ἰδίως τὴν ζωγραφικὴν, παρέσχον ὕλην περισσοτέραν πρὸς ἀποτελέσειν διαφόρων περὶ αὐτῆς καὶ τοῦ βίου αὐτῆς περιγραφῶν, παρὰ ἢ ἐπιτυχῆς ἀπομίμησις τῶν διαφόρων ὑπ' αὐτῆς παριστανομένων προσώπων, καὶ αἱ ἰδιότητες αὐτῆς ὡς ἀτόμου περὶ τὴν σκηνὴν ἀσχολουμένου. Ὁ μακρὰν εὐρισκόμενος καὶ τὰς περὶ τῆς Σάββας διηγήσεις λαμβάνων ὑπ' ὄψιν, δὲν δύναται νὰ διακρίνη τὸ φυσικὸν τῆς Σάββας ἀπὸ τοῦ ἐπικτήτου. Ἡ ἔρις εἰς ἣν ἡ καλλιτέχνης περιεπλέχθη μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ θεάτρου, ἥτις ἠνάγκασε αὐτὴν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἑαυτῆς θέσιν καὶ εἰς ἄλλων διευθυντῶν προσκλήσεις ἀκρόασις νὰ δώσῃ, ἐγείρει πάντων τὴν ὑπόνοιαν ὅτι αὕτη ἐθήρευε νὰ ἐξεγείρῃ τὴν περιεργίαν τοῦ κοινοῦ ἣν οὕτω ἐζήτει νὰ ἀποτελέσῃ, παρὰ διὰ ἐσωτερικῆς ἀνάγκης ἐκπηγαζούσης ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως αὐτῆς. Ὅταν ὁμῶς ἴδῃ τις τὴν Σάββαν παριστάνουσαν καὶ ὑποκρινομένην διάφορα πρόσωπα ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐάν τις ἀκολουθήσῃ μετὰ προσοχῆς τὰς παγκοσμίους αὐτῆς περιπλανήσεις πείθεται ὅτι αἱ κατηγορίαι αὐτῆς οὐδαμῶς ὑπόστασις δύνανται νὰ ἔχωσιν, διότι αὐτῇ ἀληθῶς ἐφέρετο ὑπὸ δαιμονίου τινὸς ὅπερ τὸ ἠκολούθει καὶ ἂν καταστροφῆς προεμήνυε. Ἡ ἄκρα αὐτῆς ἐπιθυμία τῆς

ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐμφανίσεως, ἡ μανία μεταβάσεως ἀπὸ τόπου εἰς τόπον, μέμφονται παρὰ τῶν ἠθοποιῶν ὡς μὴ ἀρμόζοντα εἰς ἀληθῆ ἠθοποιῶν ἀλλ' εἰς θηρευτὴν χρημάτων καὶ συσσωρεύσεως πλούτου. Ἄλλ' ὅμως αἱ μομφαὶ αὗται προέρχονται ἐξ ἠθοποιῶν ὀνόματι μόνον τοιούτων, ἐνῶ ἠθοποιοὶ πράγματι τοιοῦτοι διαβλέπουσι ἐν ταῖς ὁρμῆς ταύταις μέλλον ἔνδοξον καὶ φύσιν ἰσχυρὰν καὶ κατὰλληλον πρὸς διεξαγωγὴν τοιούτων ἔργων. Τίς μέμφεται τὸν ζωγράφον ὅταν οὗτος τὴν ἡμέραν καθ' ἣν δὲν ἐργάσθη, θεωρεῖ ὡς ἀπολεσθεῖσαν. Τιμᾶ τὸν καλλιτέχνην ὅταν οὗτος ἀκκμάτως σπουδάζει πρὸς εὖρεσιν τοῦ τελειοτέρου. Διατὶ ὁ καλλιτέχνης νὰ μὴν παριστᾷ καθ' ἑκάστην, ἐνῶ ὁ ζωγράφος καὶ ὁ ἀγαλματοποιὸς πάσας τὰς ἡμέρας ἐργάζονται; Ὁ ἔρωσ καὶ ἡ διάθεσις τῆς ἀεινάου ἐργασίας προέρχεται ἐκ βεβαιῆς κατοχῆς καὶ ἀληθοῦς διαγνώσεως τῆς τέχνης. Μόνον οἱ τοιοῦτοι ἐκλαμβάνουσι ὡς παιδιὰν ἐργασίαν ἢ διηνεκὴν παρὰστασιν ἧτις βαρεῖα φαίνεται εἰς τοὺς καθ' ἐπιφάνειαν μόνον γινώσκοντας τέχνην τινά. Ἡ Σάρβα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς φύσεως τῆς ἀπειθῆ τελεία διδασκάλισσα τῆς τέχνης. Ἄν καὶ δὲν δίδῃ εἰς τὸν λόγον καθὼς εἰς τὸ τραγικὸν συμβαίνει, τόνον ὑπερβαίνοντα τὴν ποιότητα καὶ ιδιότητα τῆς φωνῆς, ἀλλ' ὅμως ἡ γλώσσα αὐτῆς ὁμοιάζει ῥεῦμα εἰς τὴν μικροτάτην πίεσιν ὑπερχωρῶν καὶ ἄλλοσε βαῖνον. Εἰς πᾶσαν ἡρεμον κίνησιν καὶ διέγερσιν τοῦ αἰσθήματος, δίδει ἔμφασιν ἢ γλώσσα αὕτη. Τὰ λαμπρότερα, τὰ σκοτεινότερα τῶν χρωμάτων ἐν ὁμοίῳ βαθμῷ ἴστανται πρὸ αὐτῆς. Εἰς τὴν χαρὰν καθὼς καὶ εἰς τὴν λύπην κίμπεται ἡ φωνὴ ἐν πληρεῖ ἀληθείᾳ· εἰς τοὺς διαφόρους χαρακτηρισμοὺς ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως εἰς μακρὰς περιόδους, εἰς τὰ φωνήεντα, εἰς τὰς ἐπιφωνήσεις λαμβάνει ἦχον συγκινοῦντα καὶ αὐτῶν τῶν ἀψύχων τὴν ἄψυχον φύσιν. Αἱ ἀντιθέσεις παρίστανται ἐν αὐτῇ ἐν τελείᾳ συμφωνίᾳ καὶ ἀρμονίᾳ. Πάντα δὲ ταῦτα τῆς φωνῆς τὰ ιδιώματα λαμβάνουσι καὶ δευτέραν οὕτως εἰπεῖν ὑπαρξιν ἐκδηλούμενα καὶ διὰ τῶν μορφῶν τοῦ προσώπου ὡς κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις λαμβάνει. Διότι τὸ μέγιστον σημεῖον τοῦ ψυχολογικῶς ἐξετάζοντος τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἀρμονία μεταξύ

τόνου και σχήματος, ἅπερ πάντα κέκμηται ἡ Σάρρα εἰς ἀνώτατον βαθμόν. Ἐν τῇ παραστάσει τοῦ τραγικοῦ ἡ φωνὴ γίνε-ται ὀξεῖα, ἐπανερχεται τὸ φυσικὸν αὐτῆς καὶ λαμβάνει οὕτως ὁ στίχος σύνθετόν τι μεγαλοπρεπείας κρᾶμα. Ἐν Ἰταλίᾳ ἠρραβω-νίσθη καὶ εἶτα ἐνυμφεύθη τὸν πρῶτον ἔραστήν τῆς ἀκολουθού-σης αὐτὴν ἑταιρίας. Ὁ ἀπεικονισμὸς οὗτος τῆς Σάρρας ἐλαττοῖ οὐσιωδῶς τὰς κατὰ τῆς ἰσχύουτος αὐτῆς μομφὰς τῶν συμπα-τριωτῶν της ἀποδεικνύων ὅτι καὶ ἡ οὐχὶ τοσοῦτον φυσικὴ ὠ-ραιότης καθίσταται τελεία δι' ἄλλων αἰτιῶν, αἵτινες ἔχουσιν τὴν αὐτὴν βᾶσιν ἐν αὐτῷ τῷ προσώπῳ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ φύσει τῶν διαφόρων ἀνθρώπων.

Ὁκτώδριος 1882.

Σ.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

ΤΟΥ ΕΝ Τῇ ΑΜΕΡΙΚῇ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ ΤΗΣ

ΣΑΡΡΑΣ ΒΕΡΝΑΡ

Ἡ Σάρρα Bernardt, ἡ εὐτυχὴς αὕτη Σάρρα, οὐδεμίαν λύπην ἔσχε μέχρι τῆς σήμερον, εἰμὴ μίαν καὶ μόνην τὴν τοῦ τελωνείου τῶν περιφήμων συνάμα δὲ καὶ πλουσιωτάτων ἐνδυμασιῶν αὐτῆς.

Αἱ διάφοροι ἐφημερίδες τοσοῦτον εἶχον κάμει πάταγον περὶ τῶν περιφήμων ἐνδυμασιῶν αὐτῆς, ὥστε ἀπεφάνθησαν ὅτι αἱ πρόσ-οδοι αἱ ἐκ τῶν ἐνδυμάτων τῆς Σάρρας σχεδὸν θὰ ἐπῆρουν εἰς τὸ νὰ βοηθήσωσι εἰς τὴν δαπάναν τοῦ Ἀμερικανικοῦ προϋπολογισμοῦ. Διὰ τοῦτο δὲ οἱ Ἀμερικανοὶ δὲν ἠθέλησαν ν' ἀφήσωσι νὰ παρέλθῃ τοσοῦτον σπουδαία περίστασις. Ἡ Σάρρα διεμαρτύρετο λέγουσα ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Δανίᾳ ἔνθα ἔχε ταξειδεύσει, οὐδὲ ὅπως ὑπεχε-ώθη νὰ πληρώσῃ δικαίωμα εἰσαγωγῆς τῶν ἑαυτῆς ἐνδυμάτων. Ὁ διευθυντὴς τοῦ τελωνείου νομίσας καθῆκον αὐτοῦ, ἀνέφερε τὴν διεμαρτύρησίν της ταύτην τῷ προέδρῳ διαμένοντι ἐν «Waschin-

gton» Συμβουλίου Ὑπουργικοῦ συγκαλεσθέντος, καὶ τὴν ἐπικύριον τῆς ἀναφορᾶς λαβόντος χώραν, εἰς ᾗ πλείττοι gentlemen ἔλαβον μέρος, μετὰ μακρὰν περὶ ἀποφάνσεως συζήτησιν, ὁμοφώνως παραδεχθέντες, συνεφώνησαν ἅπαντες, καὶ τηλεγράφημα τῷ διευθυντῇ τοῦ τελωνείου πέμψαντες, εἰδοποιοῦν αὐτῷ, παραγγέλοντες ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὴν Σάββατον, ὅσον τὸ δυνατὸν πλεיותרὰ χρήματα.

Ἡ Σάββα ὑπεχρέωθη τέλος νὰ πληρώσῃ 28,000 φράγκα, μόνον διὰ τὴν ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις εἰσαγωγὴν τῶν ἀληθῶς βασιλικῶν ἐνδυμασιῶν αὐτῆς.

Εὐτυχὲς τὸ τελωνεῖον!

Εὐτυχεστέρα ἡ Ῥάπτρια!

Εὐτυχεστάτη ἡ Σάββα, ἐπανελθοῦσα ἐξ Ἀμερικῆς μὲ περιουσίαν ἀνωτέραν τῶν 600,000 φράγκων.

A. J. ROSSIGUOL.

